

1.

Pozytywna relacja ze wszystkimi kolegami w klasie

I. PROSPEKT WARTOŚCI

1.1. CEL OGÓLNY

Rozwój społeczny

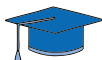
1.2. CEL SZCZEGÓŁOWY

Umiejętność kontaktowania się z ludźmi

1.3. CEL WYCHOWAWCZY

Wykształcenie pozytywnej postawy wobec drugiego człowieka

1.4. PROPONOWANE TEMATY

- Nikt nie jest „samotną wyspą”. Jak rozumiesz to zdanie?
- Mój kolega, koleżanka, to drugi „ja”.

- Grupa klasowa mnie akceptuje.

1.5. ZADANIA DLA UCZNIĄ, SAMOWYCHOWANIE

Normy

- Nikomu w klasie nie należy czynić nic złego.
- Trzeba być pozytywnie nastawionym do wszystkich.
- Należy zawsze mówić prawdę.

Zasady

- Wyrażam się pozytywnie o moich kolegach.
- Mówię prawdę.
- Współuczestniczę w radościach i smutkach kolegów.
- Staram się akceptować moje koleżanki i kolegów.

1.6. ZADANIA DLA RODZICÓW

Normy

- Wszyscy uczniowie w szkole są jak moje własne dzieci.
- Szkoła jest dla mojego dziecka „drugim domem”.
- Szkoła wspomaga mnie w wychowywaniu mojego dziecka.

Zasady

- Traktuję przyjaźnie wszystkich kolegów i koleżanki mojego dziecka.
- Zapraszam do domu kolegów i koleżanki mojego dziecka.
- Dbam o poprawne relacje wewnątrz mojej rodziny.

1.7. ZADANIA DLA SZKOŁY, WYCHOWAWCY

Normy

- Wszyscy uczniowie i wychowankowie powinni być dla mnie jednakowo ważni.
- Należy być sprawiedliwym w działaniu i ocenianiu.
- Każdy uczeń jest darem, który należy szanować, pielęgnować i obdarować miłością.

Zasady

- Staram się dobrze poznać osobowości moich wychowanków.
- Organizuję integrujące spotkania dla moich uczniów.

- Uczestniczę w zajęciach pozalekcyjnych: wycieczkach, wyjazdach, zabawach, uroczystościach.
- Staram się dowartościować każdego ucznia w klasie.

1.8. SPOSÓB REALIZACJI

Warto akcentować ważne wydarzenia z życia uczniów i nauczycieli np.: imieniny¹, urodziny i rocznice. Można zaznaczyć w kalendarzu wiszącym w widocznym miejscu wszystkie klasowe święta i razem wymyślić sposób ich obchodzenia. Warto unikać kupowanych prezentów i starać się wykonać je samodzielnie. Pamięć o ważnym dla drugiej osoby wydarzeniu to podstawa do tworzenia relacji autentycznych, a nie powierzchownych. Do przygotowania obchodów ważnych wydarzeń trzeba angażować uczniów.

¹ „Czas wolny służy budowaniu więzi z drugim człowiekiem, nawiązywaniu i umacnianiu przyjaźni, realizacji bezinteresownej solidarności, a także doświadczaniu radości z międzyludzkiego braterstwa”. M. Ostrowski, *Czas wolny*, w: *Encyklopedia nauczania społecznego Jana Pawła II*, red. A. Zwoliński, wyd. Polwen, Radom 2003, s. 88; por. DD 11.

1.9. OSIĄGNIĘCIA, EFEKTY

Szkoła przestaje być dla uczniów tylko miejscem zdobywania wiedzy, staje się także środowiskiem ludzkim, wspólnotowym, przyjaznym². Uczeń przyzwyczaja się do szkoły, lubi i chce do niej uczęszczać. W przyszłości będzie ją dobrze wspominał. Akceptacja szkoły i tego, co się w niej dzieje, jest zapowiedzią pozytywnych relacji społecznych w przyszłości. Każdy uczeń czuje się ważny i potrzebny w grupie klasowej.

1.10. ZAGROŻENIA

Może wyniknąć niezdrowa rywalizacja pomiędzy uczniami. Dzieci niechętnie przychodzą do szkoły. Silna grupa może powodować izolację osób z mniejszą siłą przebicia, które do niej nie należą³. Wyobcowanie ze społeczności szkolnej prowadzić może do lęku przed nią.

II. PEDAGOG

2.1. TREŚĆ MATERIAŁU

Wychowanie dziecka w pierwszych latach szkoły podstawowej powinno być nakierowane m.in. na nabywanie umiejętności społecznych: kontaktowania się i tworzenia relacji z rówieśnikami i z innymi ludźmi z otoczenia szkolnego. To także wykształcenie w dziecku pozytywnej postawy wobec drugiego człowieka. Dziecko rozumie, że każdy uczeń w klasie ma takie same prawa jak ono, że wszyscy uczniowie są wartościowi i każdy z nich jest potrzebny. Dziecko uczy się, że nikomu w klasie nie należy dokuczać, lecz akceptować wszystkich i współuczestniczyć w radościach i smutkach kolegów.

² „Bóg, który wszystko otacza ojcowską opieką, zechciał, by wszyscy ludzie tworzyli jedną rodzinę i odnosili się do siebie nawzajem w duchu braterstwa. Wszyscy bowiem, stworzeni na podobieństwo Boga, który «z jednego człowieka wywiódł cały rodzaj ludzki, aby zamieszkiwał całą powierzchnię ziemi» (Dz 17,26), powołani są do jednego i tego samego celu, to jest do Boga samego”. KDK 24.

³ „Młodzieży bardzo potrzebne jest okazanie przyjaźni i serca. Czasem spotykamy młodzież, która – zwłaszcza w wielkich miastach – czuje się bardzo samotna, i wtedy szuka jakiegoś odejścia od normalnej drogi życia, szuka zmiany. Często jest to alkohol, narkomania, które zaczynają człowieka stopniowo zabijać, a przynajmniej hamują jego rozwój”. J. Glemp, *Prymas Polski do młodzieży. Katechizm nie tylko dla bierzmowanych*, wyd. Bonum, Przybyszew 2006, s. 100.

2.2. LITERATURA WYBRANA Z KOMENTARZEM

Maria Kownacka (1894-1982), polska pisarka, tłumaczka, autorka *Dziennika Dziecięcego* redagowanego w czasie Powstania Warszawskiego, sztuk scenicznych i słuchowisk radiowych dla dzieci. Współpracowała z czasopiśmie „Płomyk”. Jej najbardziej znane książki to książki dla dzieci, m.in.: *Plastusiowy pamiętnik*, *Kukuryku na ręczniku*, *Cztery mile za piec*, *Miała babuleńka kozła rogatego*, *Kajtkowe przygody*, *Rogaś z Doliny Roztoki*.

Ale opiekować się roślinami nie mogą wszyscy razem, trzeba wyznaczyć dyżury. Porządkowe i tak mają dużo roboty. Więc rada w radę, uradziliśmy, że będą „zielone dyżury”, tylko trzeba obmyślić jakąś odznakę. Ale jaką? Jedni wołali, że czerwone kwiatki, inni, że zielone kokardki, a Walerka zawołała:

– Dać zieloną pannę z włóczki, kiedy taka do kwiatka ciekawa!

Wszystkim się to najlepiej podobało, nawet chłopcy zaczęli wołać, że i oni też chcą być kwiaciarzami i mieć pannę z włóczki jako odznakę.

Więc pani się ucieszyła i zaraz wybrała na dyżurnego tego Adriana, co przyniósł kaktus, i przypięła mu do boku najmniejszą pannę z włóczki.

A te inne o mało nie popękały z zazdrości.

M. Kownacka, *Plastusiowy pamiętnik*, wyd. Siedmioróg, Warszawa 2018, s. 52.

Przytoczony fragment dotyczy dobrej współpracy uczniów w klasie. Mimo że wszystkie dzieci chciały opiekować się roślinami, wspólnie zdecydowały, że będą miały dyżury. Dzieci, bez pomocy dorosłych, same ustaliły najbardziej sprawiedliwe zasady. Ustaliły również jaka będzie odznaka dyżurnego zajmującego się roślinami w klasie. Fragment ten ukazuje, jak się dzielić obowiązkami, by każdy mógł poczuć się ważny w grupie klasowej i nie czuł się pominięty.

III. NAUCZANIE RELIGIJNE

3.1. NAUCZANIE PAPIESKIE

Szczególnie jednak uczymy się człowieka, obcując z ludźmi. Trzeba, ażeby młodość pozwalała wam „wzrastać w mądrość” przez to obcowanie. Jest to przecież czas, w którym nawiązują się nowe kontakty, koleżeństwa, przyjaźnie, w kręgu szerszym niż sama rodzina. Błogosławione będzie to doświadczenie młodości, jeżeli stopniowo nauczycie się z niego owej zasadniczej prawdy o człowieku, prawdy, którą syntetyzuje znakomity tekst konstytucji *Gaudium et spes*: „Człowiek będąc jedynym na ziemi stworzeniem, którego Bóg chciał dla niego samego, nie może odnaleźć się w pełni inaczej, jak tylko poprzez bezinteresowny dar z siebie samego” (KDK 6).

PS 14.

Jak dowodzą przykłady wielu świętych, dawnych i współczesnych, możliwe jest już teraz kształtowanie autentycznych relacji między ludźmi, jeśli miłuje się życie i broni go, jeśli dąży się nieustannie do tego, aby każdy człowiek był uznawany za dziecko Boże, które zostaje przyjęte z miłością, którego wzrost jest wspomagany, a prawa chronione.

Jan Paweł II, *Bądźcie poszukiwaczami, świadkami i głosicielami prawdy Chrystusa*. List do młodzieży Rzymu, Watykan, (8.09.1997), 6, w: tegoż, *Dzieła zebrane*, t. 3: *Listy*, red. P. Ptasznik, Wydawnictwo M, Kraków 2007.

Aby ewangelizować, jest zatem konieczne, byśmy jeszcze raz otworzyli się na horyzont Ducha Bożego, nie obawiając się, czego od nas zażąda i dokąd nas poprowadzi. Zawierzmy się Jemu! On sprawi, że będziemy zdolni żyć naszą wiarą i dawać o niej świadectwo, i oświeci serca osób, które spotkamy.

Franciszek, Audycja generalna, (22.05.2013), w: *Alfabet Franciszka*, oprac. P. Żyłka, Wydawnictwo WAM, Kraków 2013, s. 46.

3.2. PISMO ŚWIĘTE

Przykazanie nowe daję wam, abyście się wzajemnie miłowali, tak jak Ja was umiłowałem; żebyście i wy tak się miłowali wzajemnie. Po tym wszyscy poznają, żeście uczniami moimi, jeśli będziecie się wzajemnie miłowali (J 13,34).

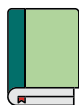

Por. KKK 1702; 1829;
1914.

3.3. KATECHIZM KOŚCIOŁA KATOLICKIEGO

Uczestnictwo jest dobrowolnym i szlachetnym zaangażowaniem się osoby w wymianę społeczną. Jest konieczne, by wszyscy, stosownie do zajmowanego miejsca i odgrywanej przez siebie roli, uczestniczyli w rozwoju dobra wspólnego. Obowiązek ten jest nierozłącznie związany z godnością osoby ludzkiej (KKK 1913).

IV. LITERATURA PRZEDMIOTU

Augustyn J., *Przewodnik po przyjaźni*, Wydawnictwo WAM, Kraków 2007.

Benedykt XVI, Encyklika o nadziei chrześcijańskiej *Spe salvi*, (30.11.2007),
Wydawnictwo M, Kraków 2007.

Encyklopedia nauczania społecznego Jana Pawła II, red. A. Zwoliński,
wyd. Polwen, Radom 2003.

- Franciszek, Audiencja generalna, (22.05.2013), w: *Alfabet Franciszka*, oprac. P. Żyłka, Wydawnictwo WAM, Kraków 2013, s. 46.
- Glemp J., *Prymas Polski do młodzieży. Katechizm nie tylko dla bierzmowanych*, wyd. Bonum, Przybyszew 2006.
- Grabarska T., *A bliźniego swego...*, Wydawnictwo Diecezjalne, Sandomierz 2001.
- Hajduk T., *W bliskich relacjach międzyludzkich. Poznać, pokochać i naśladować Jezusa* [MP3], Wydawnictwo WAM, Kraków 2006.
- Jan Paweł II, *Bądźcie poszukiwaczami, świadkami i głosicielami prawdy Chrystusa*. List do młodzieży Rzymu, Watykan, (8.09.1997), w: tegoż, *Dzieła zebrane*, t. 3: *Listy*, red. P. Ptasznik, Wydawnictwo M, Kraków 2007, s. 443-446.
- Jan Paweł II, List apostolski o świętowaniu niedzieli *Dies Domini*, (31.05.1998), w: tegoż, *Dzieła zebrane*, t. 3: *Listy*, red. P. Ptasznik, Wydawnictwo M, Kraków 2007, s. 450-487.
- Jan Paweł II, List do młodych *Parati semper*, (31.03.1985), w: tegoż, *Dzieła zebrane*, t. 3: *Listy*, red. P. Ptasznik, Wydawnictwo M, Kraków 2007, s. 251-275.
- Jan Paweł II, *Młódzież solą ziemi, światłem świata*, oprac. A. Wieczorek, Instytut Wydawniczy Pax, Warszawa 2006.
- Sobór Watykański II, Konstytucja duszpasterska o Kościele w świecie współczesnym *Gaudium et spes* (7.12.1965), w: tegoż, *Konstytucje, Dekrety, Deklaracje*, red. M. Przybył, wyd. Pallottinum, Poznań 2002, s. 526-606.
- Wyszyński S., *Miłość na co dzień. Rozważania*, wyd. Soli Deo, wyd. Apostolicum, Warszawa-Ząbki 2001.